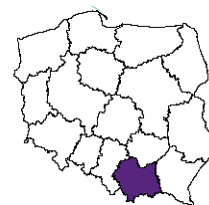

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE
ul. Kazimierza Wyki 3, 31-223 Kraków

Kontakt: e-mail: sekretariatUSKRK@stat.gov.pl
tel. 12 415 60 11
faks 12 36 10 191

Internet: <http://krakow.stat.gov.pl>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO WE WRZEŚNIU 2016 R.

Nr 9/2016

opublikowany 28.10.2016

- ❖ We wrześniu 2016 r. sytuacja na **rynku pracy** kształtowała się nadal korzystnie.
  - ⇒ Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w skali roku (o 5,4%), natomiast w relacji do poprzedniego miesiąca nie uległo zmianie.
  - ⇒ Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 6,7% i była niższa w ujęciu rocznym o 1,6 p. proc. W relacji do września 2015 r. odnotowano mniejszą liczbę nowo rejestrujących się bezrobotnych (o 9,3%), jak i osób wyłączonych z ewidencji (o 5,4%). Pracodawcy zaproponowali osobom bezrobotnym więcej (o 28,1%) ofert pracy niż rok wcześniej.
  - ⇒ Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się o 6,2% w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. (rok wcześniej o 4,8%).
- ❖ W większości głównych obszarów **gospodarki** przeważały tendencje wzrostowe.
  - ⇒ Wartość produkcji sprzedanej przemysłu kształtowała się na poziomie wyższym (o 5,4%) niż we wrześniu 2015 r., jednocześnie dalszemu obniżeniu uległa wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej (o 15,7%).
  - ⇒ Według wstępnych danych liczba oddanych do użytkowania mieszkań była większa (o 26,5%) niż we wrześniu 2015 r., na co wpłynął znaczący wzrost liczby nowych realizacji w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem. Wzrosła liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia (o 46,8%), zmniejszyła się natomiast liczba tych, których budowę rozpoczęto (o 11,8%).
  - ⇒ Zarówno sprzedaż detaliczna, jak i sprzedaż hurtowa zwiększyły się w ujęciu rocznym (odpowiednio o 3,5% i 7,1%).
  - ⇒ W porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku wzrosły ceny detaliczne większości badanych artykułów żywnościowych i nieżywnościowych, jak również usług konsumpcyjnych. Jednocześnie nadal tańsze były paliwa.
  - ⇒ We wrześniu 2016 r. przeciętne ceny zbóż w ujęciu rocznym były niższe zarówno w skupie, jak i na targowiskach. Spadły ponadto (na obu rynkach) ceny ziemniaków, a w skupie ceny żywca rzeźnego wołowego. Mniej niż rok wcześniej płacono w skupie za mleko. Opłacalność tuczu trzody chlewnej, mierzona relacją cen skupu żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach w skali roku uległa poprawie, pogorszyła się natomiast w relacji do poprzedniego miesiąca.

SPIS TREŚCI

	Strona
Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	8
Ceny detaliczne	10
Rolnictwo	12
Przemysł i budownictwo	15
Budownictwo mieszkaniowe	17
Rynek wewnętrzny	19
Wybrane dane o województwie małopolskim	21

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- *o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,*
- *o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,*
- *o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,*
- *o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,*
- *o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.*

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności - PKD 2007.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

skrót

pełna nazwa

sekcje

wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

działy

produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja skór i wyrobów skórzanych	produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

Kreska (–) –	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka (.) –	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x) –	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (*) –	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak (Δ) –	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo małopolskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Krakowie oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2016 r. wyniosło 465,3 tys. osób, tym samym kształtowało się na poziomie wyższym (o 5,4%) niż rok wcześniej. **Stopa bezrobocia** była niższa niż w roku poprzednim (6,7% wobec 8,3%).

W porównaniu z wrześniem 2015 r. przeciętne zatrudnienie wzrosło we wszystkich sekcjach (z wyjątkiem wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę), a najbardziej w górnictwie i wydobywaniu (o 56,8%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 26,7%) oraz informacji i komunikacji (o 21,0%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2016		I-IX 2016	
	w tys.	IX 2015 = 100	w tys.	I-IX 2015 = 100
O g ó ł e m	465,3	105,4	461,5	105,0
w tym:				
Przemysł	187,7	104,6	185,9	104,0
w tym				
przetwórstwo przemysłowe	163,7	104,3	162,0	103,7
Budownictwo	37,7	100,8	37,7	101,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	116,0	100,5	116,2	100,7
Transport i gospodarka magazynowa	23,7	111,9	24,0	112,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	12,0	103,5	12,0	104,1
Informacja i komunikacja	22,9	121,0	22,2	121,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6,0	101,1	6,1	101,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	24,3	112,2	23,3	109,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	23,1	126,7	22,3	124,4

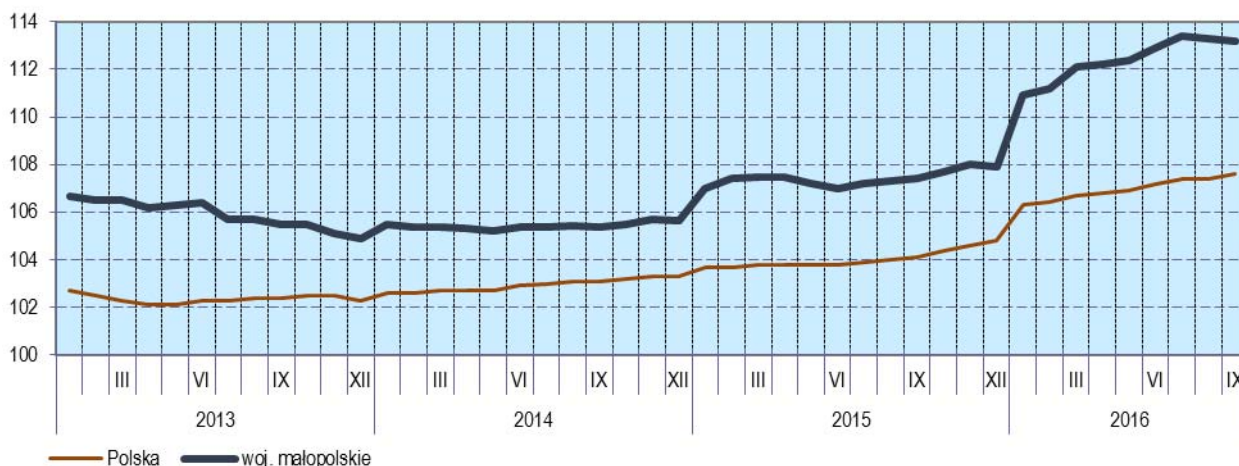
^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

We wrześniu 2016 r. przeciętne zatrudnienie ogółem w sektorze przedsiębiorstw utrzymało się na poziomie notowanym w miesiącu poprzednim. Wśród sekcji PKD największy wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,2%), a najgłębszy spadek w zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,0%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie **styczeń-wrzesień 2016 r.** kształtowało się na poziomie 461,5 tys. osób, tj. o 5,0% wyższym niż w analogicznym okresie 2015 r.

Przeciętne zatrudnienie w ujęciu rocznym zwiększyło się przede wszystkim w górnictwie i wydobywaniu (o 49,9%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 24,4%) oraz informacji i komunikacji (o 21,1%). Spadek przeciętnego zatrudnienia w tym okresie odnotowano jedynie w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 8,2%).

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW
(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

W końcu września 2016 r. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 96,1 tys. osób i była mniejsza o 21,2 tys. osób (tj. o 18,0%) niż w analogicznym miesiącu 2015 r. i o 1,5 tys. (tj. o 1,5%) w relacji do sierpnia 2016 r. Kobiety stanowiły 55,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (rok wcześniej – 54,6%).

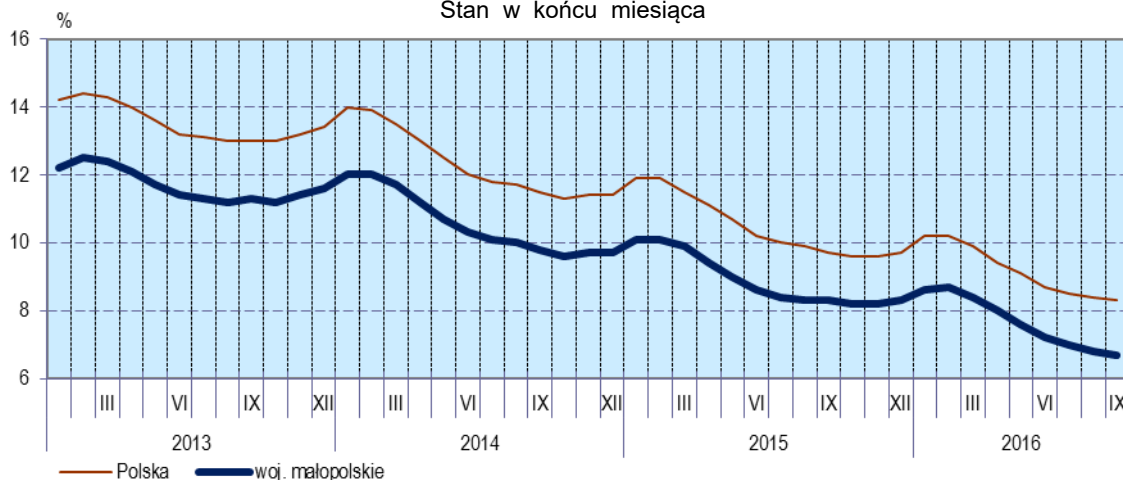
Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2015	2016	
		VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	117,3	97,6	96,1
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	16,8	11,7	15,2
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	17,6	13,9	16,7
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w % ...	8,3	6,8	6,7

Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 6,7%, tym samym spadła zarówno w ujęciu rocznym (o 1,6 p. proc.), jak i w skali miesiąca (o 0,1 p. proc.). Województwo małopolskie pod względem wysokości stopy bezrobocia plasowało się ex aequo z województwem śląskim na 2 miejscu w Polsce (najwyższą korzystną pozycję zajmowało województwo wielkopolskie ze stopą bezrobocia równą 5,1%).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu miesiąca

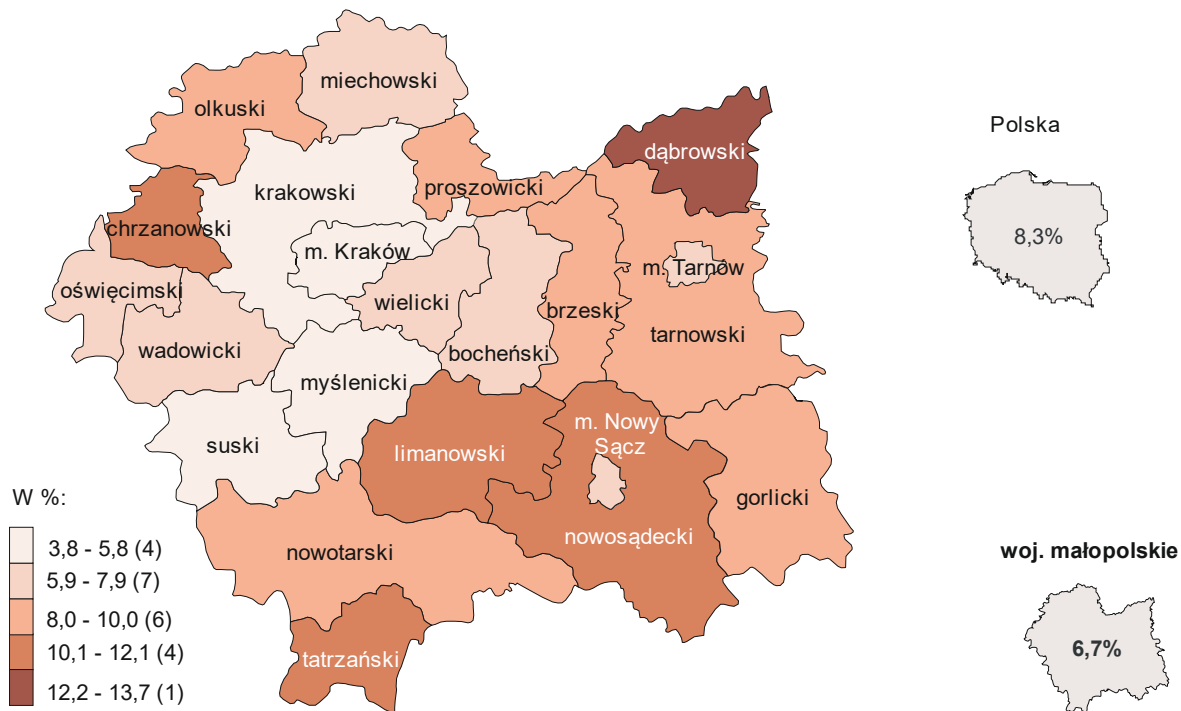
Nadal do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały: dąbrowski (13,7% wobec 15,4% we wrześniu 2015 r.), tatrzański (12,0% wobec 13,3%), chrzanowski (10,4% wobec 11,9%) oraz limanowski

i nowosądecki (po 10,2%, rok wcześniej odpowiednio 13,8% i 12,9%), a o najniższej – m. Kraków (3,8% wobec 4,6% we wrześniu 2015 r.).

W porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. stopa bezrobocia spadła we wszystkich powiatach. Największy spadek stopy bezrobocia wystąpił w powiatach limanowskim (o 3,6 p. proc.) oraz myślenickim i olkuskim (po 3,4 p. proc.).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2016 R.

Stan w końcu września

W nawiasach podano liczbę powiatów.

We wrześniu 2016 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 15,2 tys. nowych bezrobotnych, tj. o 29,8% więcej niż przed miesiącem i o 9,3% mniej niż we wrześniu 2015 r. Osoby rejestrujące się po raz pierwszy stanowiły 28,8% nowo zarejestrowanych (przed rokiem – 30,9%). Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy (tj. stosunek nowo zarejestrowanych do liczby aktywnych zawodowo) wyniosła 1,1% (wobec 1,2% we wrześniu 2015 r.). Wśród ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszył się na przestrzeni roku udział osób dotychczas niepracujących (o 3,2 p. proc. do poziomu 21,3%), absolwentów (o 2,4 p. proc. do 20,8%), jak również osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 0,9 p. proc. do 4,3%). Równocześnie odnotowano wzrost odsetka bezrobotnych rejestrujących się po raz kolejny (o 2,1 p. proc. do 71,2%).

W sierpniu 2016 r. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 16,7 tys. osób, tj. o 19,5% więcej niż miesiąc wcześniej i o 5,4% mniej niż we wrześniu 2015 r. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 8,8 tys. osób (rok wcześniej – 9,1 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się o 1,1 p. proc. w ujęciu rocznym (do poziomu 52,9%). Zwiększył się również odsetek osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,3 p. proc. do 7,1%) oraz nabyły prawa emerytalne lub rentowe (o 0,2 p. proc. do 0,9%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 3,1 p. proc. do 15,7%) oraz rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawcy (o 2,4 p. proc. do 11,8%). Stopa odpływu bezrobotnych z urzędów pracy (tj. stosunek liczby bezrobotnych

wyrejestrowanych w danym miesiącu do liczby bezrobotnych na koniec ub. miesiąca) wyniosła 17,1% (rok wcześniej 14,9%).

W końcu września 2016 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 84,5 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem wyniósł, podobnie jak w ub. roku – 87,9%.

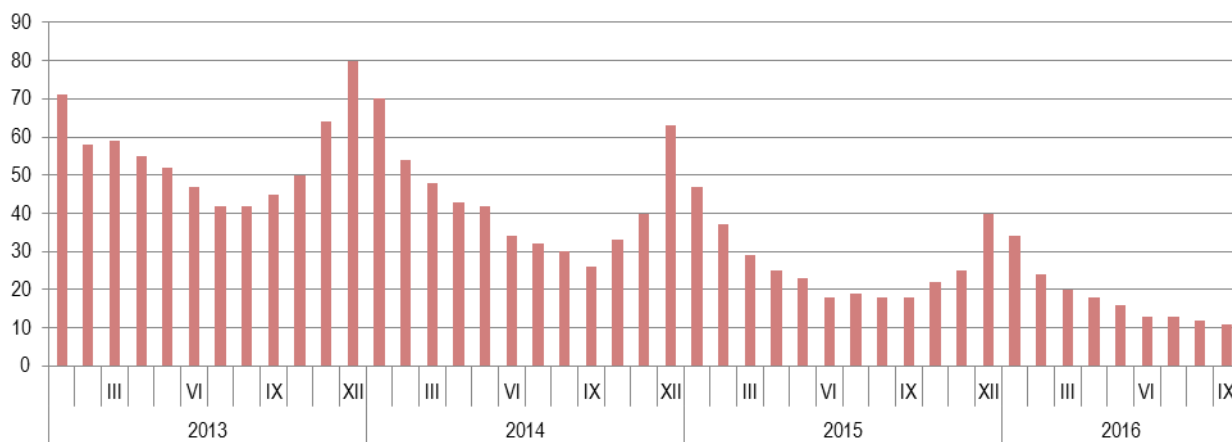
Spośród osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w końcu września br. liczba osób długotrwale bezrobotnych¹ przekraczała połowę bezrobotnych zarejestrowanych – ich udział wyniósł 54,3% wobec 56,1% rok wcześniej. Zmniejszył się również odsetek osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia (o 1,2 p. proc. do 31,9%, w tym udział osób w wieku poniżej 25 roku życia był niższy niż przed rokiem o 1,3 p. proc. i wyniósł 17,0%). Wśród bezrobotnych ogółem 25,0% stanowiły osoby w wieku powyżej 50 roku życia (tj. o 0,3 p. proc. więcej niż we wrześniu ub. roku). Odsetek osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia zwiększył się o 2,1 p. proc. do 17,2%, a posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia był nadal nieznaczny i wyniósł, podobnie jak przed rokiem, 0,1%. Odsetek osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wyniósł 1,2%, tj. o 0,6 p. proc. więcej niż rok wcześniej. Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych w grupie bezrobotnych ogółem wyniósł 6,2% i na przestrzeni roku zwiększył się o 0,1 p. proc.

Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2015	2016	
		VIII	IX
	w % ogółem		
Do 25 roku życia	18,3	15,6	17,0
Długotrwale	56,1	54,4	54,3
Powyżej 50 roku życia	24,7	25,2	25,0
Niepełnosprawni	6,1	6,2	6,2

We wrześniu 2016 r. do urzędów pracy zgłoszono 10,1 tys. **ofert zatrudnienia**, tj. więcej o 5,6% niż miesiąc wcześniej i o 28,1% niż przed rokiem. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 11 bezrobotnych (w sierpniu br. – 12, we wrześniu ub. roku – 18).

Bezrobotni na 1 ofertę pracy
Stan w końcu miesiąca

W okresie I-IX 2016 r. trudna sytuacja na rynku pracy dotyczyła przede wszystkim ludzi młodych. Według stanu w końcu września br. bezrobotni w wieku do 34 roku życia stanowili 45,9% wszystkich

¹ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

zarejestrowanych bezrobotnych, a osoby bez stażu pracy lub posiadające niewielki staż pracy (do 5 lat) – 57,3%. Najwięcej bezrobotnych legitymowało się wykształceniem zasadniczym zawodowym – 26,8%. Według czasu pozostawania bez pracy, najlichniesz grupa to osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy – 41,1% ogółu bezrobotnych.

Z danych urzędów pracy wynika, że w końcu września 2016 r. 17 zakładów pracy zapowiedziało zwolnienie w najbliższym czasie 3,4 tys. pracowników (rok wcześniej 9 zakładów – 0,6 tys. pracowników).

Wydatki Funduszu Pracy na obsługę bezrobocia w okresie styczeń-wrzesień 2016 r. wyniosły 353,2 mln zł (o 6,5% więcej niż rok wcześniej). Na programy na rzecz promocji zatrudnienia przeznaczono 59,2% ogółu wydatków (tj. 209,3 mln zł), a ich wielkość wzrosła w skali roku o 25,6%. Wśród wydatków na programy na rzecz promocji zatrudnienia najwięcej środków przeznaczono na staże (63,3 mln zł) oraz dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej (60,3 mln zł). Na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych wydano z Funduszu Pracy 129,7 mln zł, tj. o 14,2% mniej niż w analogicznym okresie 2015 r.

***

WYNAGRODZENIA

We wrześniu 2016 r. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 4091,76 zł i było o 6,2% wyższe niż rok wcześniej.

W porównaniu z analogicznym miesiącem 2015 r. wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano we wszystkich sekcjach (z wyjątkiem górnictwa i wydobywania), w tym największy w informacji i komunikacji (o 12,5%), obsłudze rynku nieruchomości (o 11,2%), a także w zakwaterowaniu i gastronomii (o 10,4%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

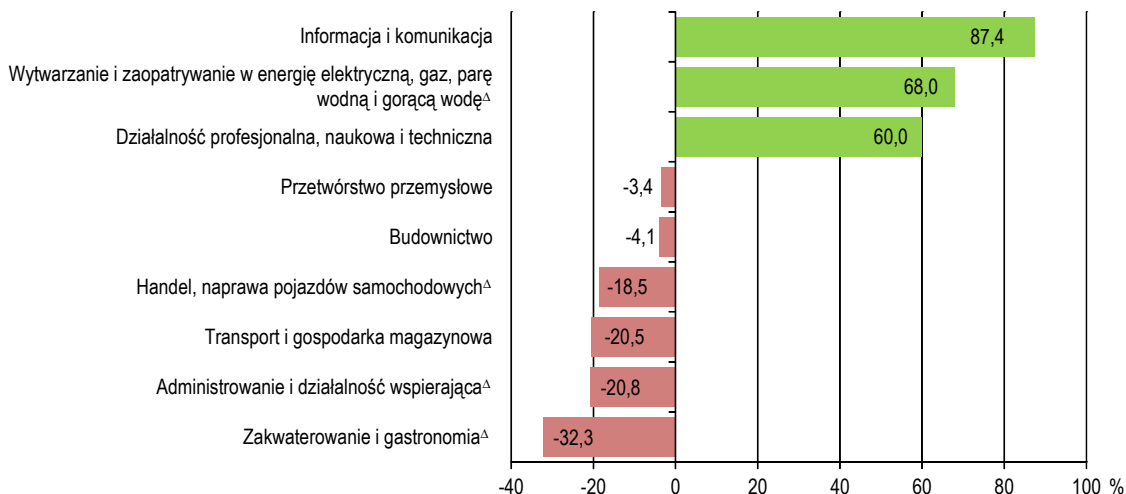
Wyszczególnienie	IX 2016		I-IX 2016	
	w zł	IX 2015=100	w zł	I-IX 2015=100
O g ó ł e m	4091,76	106,2	4058,03	105,9
w tym:				
Przemysł	4150,48	103,7	4129,28	103,7
w tym				
przetwórstwo przemysłowe	3952,73	103,9	3943,47	103,9
Budownictwo	3923,31	105,1	3796,52	104,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	3335,36	105,8	3339,19	105,8
Transport i gospodarka magazynowa	3253,57	103,5	3185,99	102,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	2771,48	110,4	2707,20	106,8
Informacja i komunikacja	7667,28	112,5	7523,06	111,2
Obsługa rynku nieruchomości ^a	4032,23	111,2	3859,27	105,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	6548,60	106,3	6726,43	107,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	3241,03	107,8	3273,15	107,1

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2016 r., najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto zanotowano w sekcji informacja i komunikacja (o 87,4% wyższe od średniego w województwie), natomiast najniższe w sekcji zakwaterowanie i gastronomia (o 32,3% niższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw).

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE WE WRZEŚNIU 2016 R.

W relacji do sierpnia br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie wyższym o 1,3%. Największy wzrost przeciętnego wynagrodzenia miał miejsce w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 18,9%), informacja i komunikacja (o 3,6%) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 2,3%).

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW (przeciętna miesięczna 2010 = 100)

W okresie **styczeń-wrzesień 2016 r.** przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4058,03 zł, tj. o 5,9% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost średnich miesięcznych wynagrodzeń w omawianym okresie zanotowano we wszystkich sekcjach, w tym największy w informacji i komunikacji (o 11,2%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 7,1%).

***

CENY DETALICZNE

W II kwartale 2016 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie małopolskim spadły o 0,6% w skali roku (w Polsce o 0,9%). Spadek cen zanotowano w grupach: transport (o 6,8%), rekreacja i kultura (o 2,3%), odzież i obuwie (o 1,9%), mieszkanie (o 1,3%) oraz edukacja (o 0,3%). Wzrost cen dotyczył grup żywność i napoje bezalkoholowe (o 1,5%), napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 1,1%), a także zdrowie (o 0,4%).

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie małopolskim kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016	
	I kw.	II kw.	I kw.	II kw.
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100			
O g ó ł e m	98,4	99,1	99,5	99,4
Żywność i napoje bezalkoholowe	96,3	97,9	101,1	101,5
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,6	100,8	101,7	101,1
Odzież i obuwie	94,8	95,4	97,5	98,1
Mieszkanie	100,7	100,8	99,0	98,7
Zdrowie	101,6	101,1	100,1	100,4
Transport	89,1	91,6	92,8	93,2
Rekreacja i kultura	101,7	101,9	99,6	97,7
Edukacja	100,7	100,7	99,7	99,7

W okresie I-VI 2016 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie małopolskim zmniejszyły się w ujęciu rocznym o 0,6% (w kraju spadły o 0,9%). Największy spadek cen wystąpił w grupie transport (o 7,0%), a największy wzrost w grupie napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 1,4%).

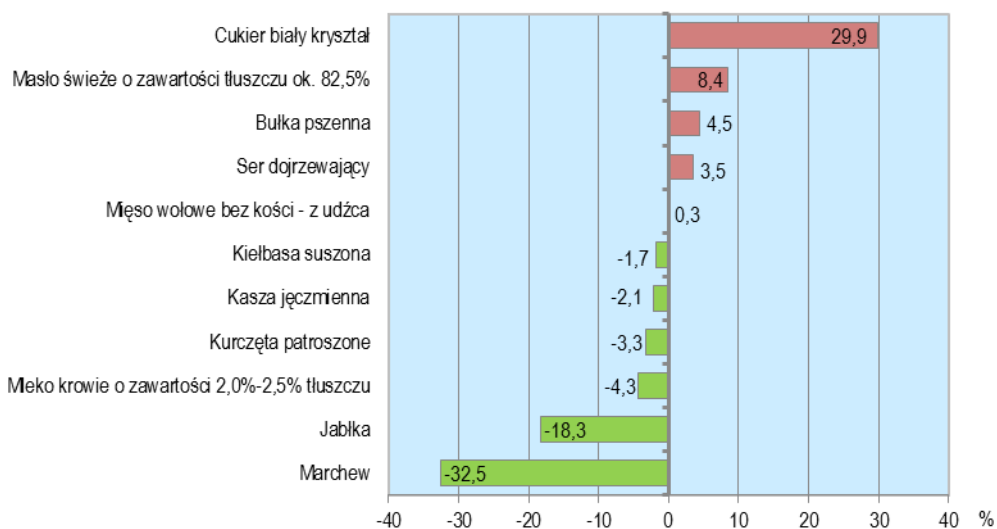
Ceny większości badanych artykułów żywnościowych **we wrześniu br.** były wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

W grupie „pieczywo i produkty zbożowe” wzrosły ceny bułki pszennej (o 4,5%), ryżu (o 4,4%), mąki pszennej (o 4,0%) oraz chleba pszenno-żytniego (o 1,8%). Niższa niż przed rokiem była cena kaszy jęczmiennej (o 2,1%).

W grupie „mięso, wędliny” wyższe w skali roku były ceny mięsa wieprzowego z kością – schab środkowy (o 5,0%), a także wołowego z kością – rostbef (o 2,7%) i bez kości – z udźca (o 0,3%). Jednocześnie obniżyły się ceny kurcząt patroszonych (o 3,3%). Wśród wędlin zanotowano wzrost cen szynki wieprzowej gotowanej (o 4,7%) oraz kiełbasy wędzonej (o 0,1%), spadły natomiast ceny kiełbasy suszonej (o 1,7%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH WE WRZEŚNIU 2016 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Wśród artykułów z grupy „mleko, sery i jaja” wzrost cen dotyczył jaj świeżych (o 4,3%), jak również serów dojrzewającego i twarogowego półtłustego (odpowiednio o 3,5% i 2,9%). Spadek cen zanotowano w przypadku śmietany o zawartości tłuszczu 18% (o 7,1%), mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 3,2-3,5%, sterylizowanego (o 6,0%) oraz mleka krowiego o zawartości 2,0%-2,5% tłuszczu (o 4,3%).

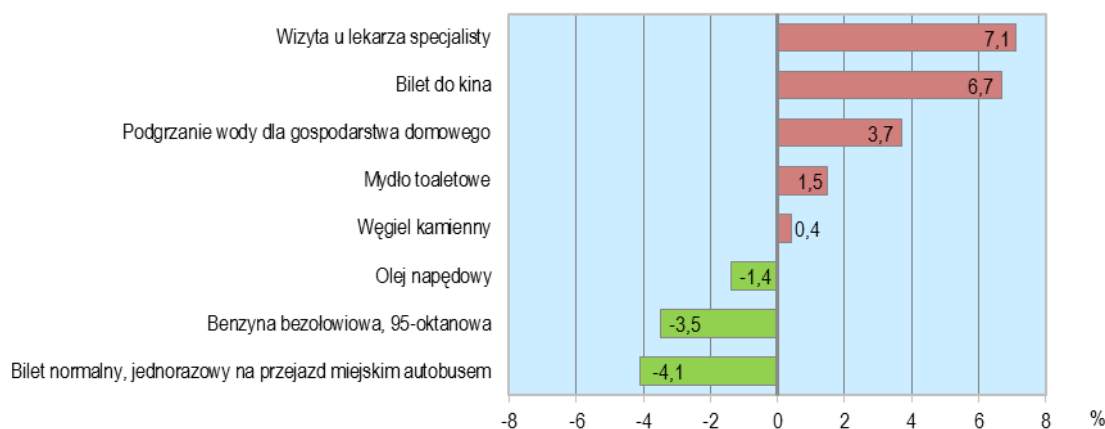
W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” zwiększyły się ceny masła o zawartości 82-83% tłuszczu (o 8,4%), a także oleju rzepakowego (o 2,0%). Potaniała jedynie margaryna (o 4,4%).

W grupie „owoce i warzywa” więcej niż przed rokiem płacono za cytryny (o 21,2%). Obniżeniu uległy ceny marchwi (o 32,5%), jabłek (o 18,3%), ziemniaków (o 13,2%), cebuli (o 8,2%) oraz pomarańczy (o 2,9%).

Spośród pozostałych badanych artykułów żywnościowych odnotowano wzrost cen cukru białego kryształu (o 29,9%) i herbaty (o 5,0%). Tańsza niż rok wcześniej była przede wszystkim czekolada mleczna (o 7,9%), a także sok jabłkowy (o 5,2%) oraz kawa naturalna mielona (o 2,0%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH WE WRZEŚNIU 2016 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

We wrześniu br. wzrosły w ujęciu rocznym ceny związane z użytkowaniem mieszkania. Zanotowano wzrost opłat m.in. za: zaopatrzenie w ciepłą wodę (o 3,7%) – za 1 m³, zimną wodę z miejskiej sieci wodociągowej (o 2,2%) – za 1 m³, a także węgiel kamienny (o 0,4%). Ponadto zwiększyły się opłaty za

wywóz nieczystości zarówno niesegregowanych, jak i segregowanych z budynków wielorodzinnych (odpowiednio o 3,5% i 1,1%).

W relacji do września ub. roku w grupie towarów i usług związanych z transportem zwiększyła się opłata za przejazd taksówką osobową w ramach taryfy dziennej (o 1,8%), natomiast cena biletu normalnego na przejazd jednorazowy autobusem miejskim była niższa (o 4,1%). Nadal niższe niż przed rokiem były ceny paliw – benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej (o 3,5%) i oleju napędowego (o 1,4%).

***

ROLNICTWO

We wrześniu 2016 r. przeciętne ceny zbóż w ujęciu rocznym były niższe zarówno w skupie, jak i na targowiskach. Spadły ponadto (na obu rynkach) ceny ziemniaków, a w skupie ceny żywca rzeźnego wołowego. Mniej niż rok wcześniej płacono w skupie za mleko.

We wrześniu 2016 r. średnia² temperatura powietrza na obszarze województwa małopolskiego wyniosła 14,9°C i była o 0,3°C wyższa od średniej notowanej w analogicznym okresie 2015 r., przy czym maksymalna temperatura wyniosła 29,0°C (Tarnów), a minimalna 2,1°C (Zakopane). Średnia suma opadów atmosferycznych wyniosła 49,9 mm (125,9 mm we wrześniu 2015 r.). Liczba dni z opadami, w zależności od regionu, wyniosła od 6 do 9.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII-IX 2016		IX 2016		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys. t	IX 2015 = 100	VIII 2016 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	22,6	80,7	6,9	46,3	60,2
w tym:					
pszenica	20,9	80,7	6,4	45,0	59,8
żyto	0,2	55,2	-	x	x

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

W okresie lipiec-wrzesień br. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był o 19,3% niższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku gospodarczego, w tym pszenicy – mniejszy o 19,3%, a żyta – o 44,8%.

We wrześniu 2016 r. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był o 53,7% mniejszy niż rok wcześniej. Dostawy zbóż do skupu były również mniejsze niż w sierpniu br. – łącznie skupiono 6,9 tys. t zbóż (o 39,8% mniej), na co wpłynął znaczny spadek skupu pszenicy.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-IX 2016		IX 2016		
	w tys. t	I-IX 2015 = 100	w tys. t	IX 2015 = 100	VIII 2016 = 100
Żywiec rzeźny ^b	73,4	94,3	4,9	95,8	84,7
w tym:					
bydło (bez cieląt)	13,8	60,2	0,5	72,8	96,7
trzoda chlewna	27,2	105,8	1,3	97,9	105,8
drób	30,8	111,5	3,0	100,4	76,1
Mleko ^c	105,5	103,8	14,7	130,1	117,6

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. ^c W milionach litrów.

² Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z czterech stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Krakowie, Nowym Sączu, Tarnowie i Zakopanem.

W okresie styczeń-wrzesień 2016 r. **skup żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był mniejszy o 5,7% od notowanego w roku poprzednim. Skup bydła rzeźnego obniżył się o 39,8%, natomiast drobiu i trzody chlewnej zwiększył się odpowiednio o 11,5% i 5,8%.

We wrześniu 2016 r. **skup żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był mniejszy zarówno w skali roku, jak i w relacji do poprzedniego miesiąca. W omawianym okresie producenci z województwa małopolskiego dostarczyli do skupu 4,9 tys. t żywca rzeźnego, tj. mniej o 4,2% w ujęciu rocznym i o 15,3% niż w sierpniu br.

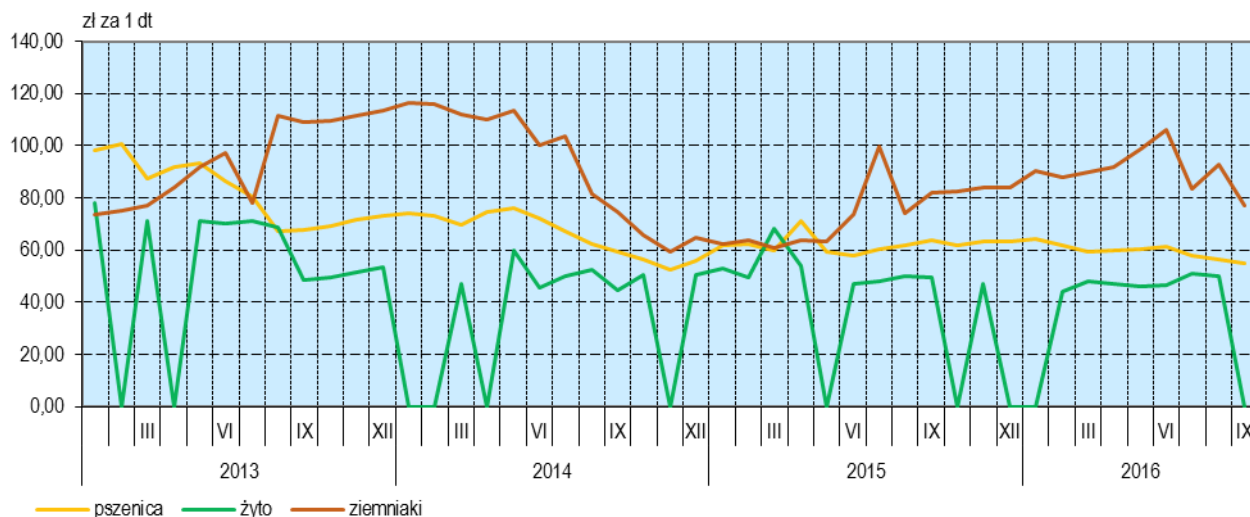
Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	IX 2016			I-IX 2016		IX 2016			I-IX 2016	
	zł	IX 2015 = = 100	VIII 2016 = = 100	zł	I-IX 2015 = = 100	zł	IX 2015 = = 100	VIII 2016 = = 100	zł	I-IX 2015 = = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica	54,91	86,0	97,0	58,74	92,1	73,06	94,5	98,0	76,57	99,8
żyto	-	x	x	46,13	89,5	68,70	93,6	102,9	67,97	96,1
Ziemniaki ^b za 1 dt	40,45	73,2	90,5	59,37	128,8	77,15	94,2	83,1	90,86	127,0
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
bydło (bez cieląt)	6,07	99,5	104,4	6,09	95,8	4,71	110,8	99,2	4,71	100,5
trzoda chlewna	5,30	117,6	98,9	4,31	101,4	4,80	97,6	97,4	4,54	94,8
drób	3,31	86,3	96,0	3,47	90,3	.	x	x	.	x
Zwierzęta gospodarskie za 1 szt.:										
krowa dojna	.	x	x	.	x	2710	x	91,1	3049	119,3
jałówka 1-rocza	.	x	x	.	x	1800	96,4	92,8	1979	95,1
prosię na chów	.	x	x	.	x	191,96	111,6	106,6	175,58	100,8
Mleko za 1 hl	101,63	96,9	101,7	100,17	92,1	.	x	x	.	x

^a W skupie bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach - jadalne.

We wrześniu 2016 r., przy mniejszej w stosunku do poprzedniego miesiąca podaży, przeciętne ceny skupu pszenicy (54,91 zł/dt) obniżyły się o 3,0%. W odniesieniu do września 2015 r. ceny skupu pszenicy były niższe o 14,0%. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 73,06 zł (mniej o 2,0% w skali miesiąca i o 5,5% w relacji do poprzedniego roku), a za 1 dt żyta – 68,70 zł (odpowiednio więcej o 2,9% i mniej o 6,4%).

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

Na targowiskach przeciętna cena ziemniaków jadalnych wyniosła 77,15 zł/dt i spadła zarówno w skali roku (o 5,8%), jak i w relacji do poprzedniego miesiąca (o 16,9%). Cena ziemniaków w skupie (40,45 zł/dt) była niższa w ujęciu rocznym (o 26,8%) i w skali miesiąca (o 9,5%).

W okresie styczeń-wrzesień 2016 r. ceny **żywca wieprzowego** w ujęciu rocznym zwiększyły się w skupie (o 1,4%), podczas gdy na targowiskach uległy obniżeniu (o 5,2%). We wrześniu br. w relacji do poprzedniego miesiąca przeciętne ceny żywca wieprzowego były niższe zarówno w skupie (o 1,1%), jak i w obrocie targowiskowym (o 2,6%). Na przestrzeni roku ceny tego gatunku żywca w skupie zwiększyły się o 17,6%, natomiast na targowiskach spadły o 2,4%.

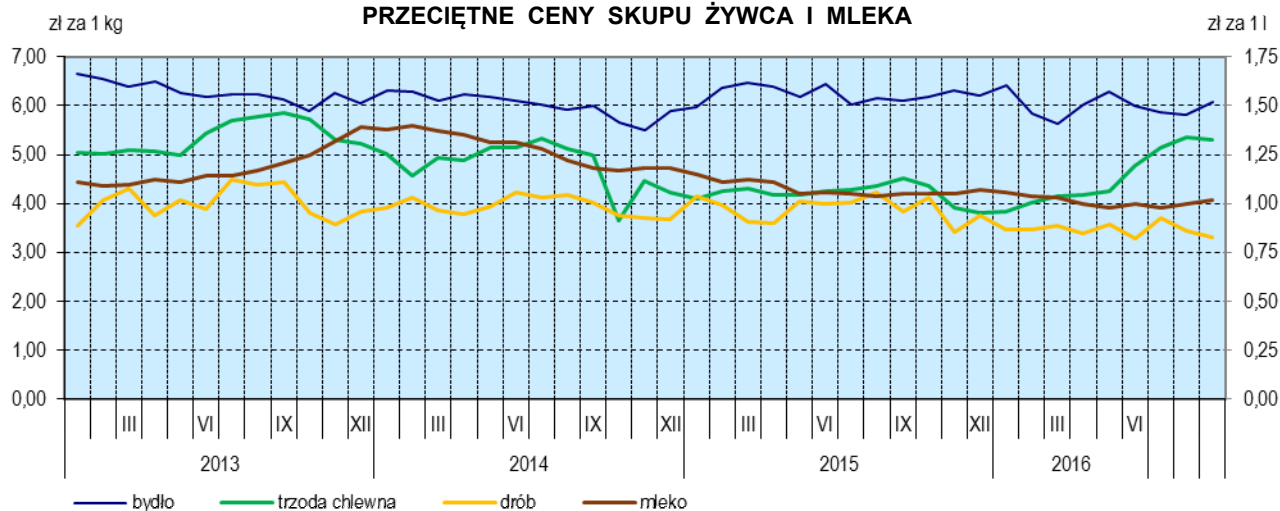
Spadek cen żywca wieprzowego w skupie, przy jednoczesnym wzroście cen żyta na targowiskach skutkowało pogorszeniem się rentowności produkcji żywca wieprzowego w relacji do poprzedniego miesiąca. We wrześniu 2016 r. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 7,7 kg żyta na targowiskach (rok wcześniej – 6,1, w sierpniu br. – 8,0). Średnia cena za prosię przeznaczone do dalszego chowu (191,96 zł/szt.) wzrosła zarówno w skali roku (o 11,6%), jak i w odniesieniu do poprzedniego miesiąca (o 6,6%).

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

W okresie styczeń-wrzesień 2016 r. obserwowano spadek cen skupu **żywca wołowego** o 4,2% w skali roku do 6,09 zł/kg. We wrześniu 2016 r. przeciętna cena tego gatunku żywca wynosząca w skupie 6,07 zł/kg zmniejszyła się w ujęciu rocznym o 0,5%, ale wzrosła w relacji do poprzedniego miesiąca o 4,4%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

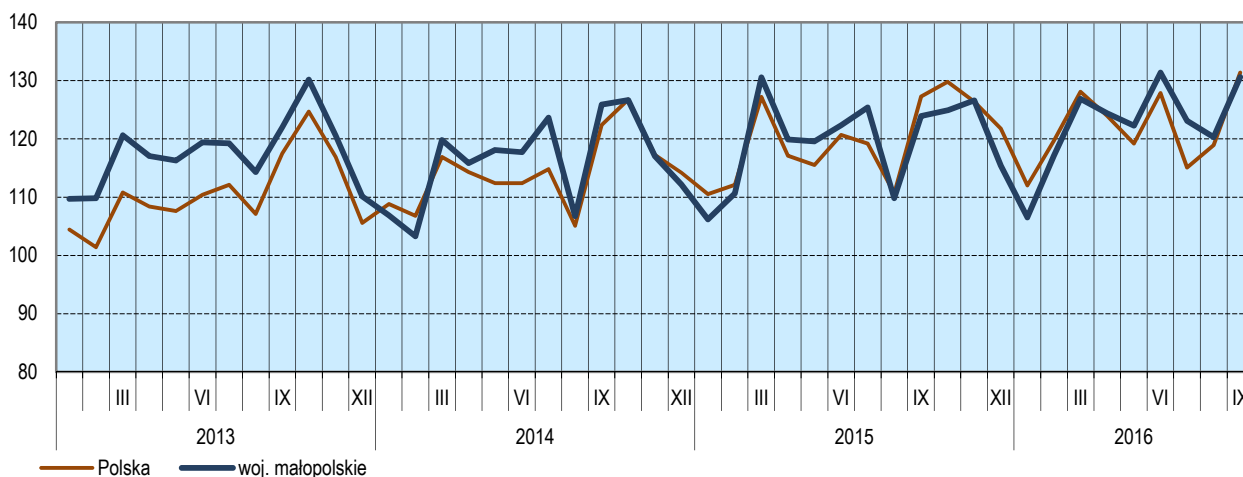
W okresie styczeń-wrzesień 2016 r. **skup mleka** był o 3,0% większy niż rok wcześniej i wyniósł 106,1 mln l. Średnia cena tego surowca ukształtowała się na poziomie 100,17 zł za 100 l, tj. o 7,9% niższym w skali roku. We wrześniu br. dostawy mleka do skupu wyniosły 14,7 mln l i były większe zarówno w ujęciu rocznym (o 30,1%), jak i w skali miesiąca (o 17,6%). Za 100 l mleka płacono średnio 101,63 zł, tj. o 3,1% mniej niż w analogicznym okresie 2015 r. i o 1,7% więcej w porównaniu z poprzednim miesiącem.

***

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu 2016 r. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 7460,8 mln zł i była (w cenach stałych) większa zarówno w skali roku (o 5,4%), jak i w odniesieniu do poprzedniego miesiąca (o 8,6%). **Produkcja budowlano-montażowa** (w cenach bieżących) zmniejszyła się na przestrzeni roku o 15,7%.

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU
(przeciętna miesięczna 2010 = 100; ceny stałe)

W ujęciu rocznym wzrost produkcji sprzedanej przemysłu wystąpił we wszystkich sekcjach (poza wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę), przy czym największy odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 55,1%). Wyższy niż we wrześniu 2015 r. poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 20 działach przemysłu (spośród 31 występujących w województwie), w tym w 9 działach sprzedaż produkcji zwiększyła się o więcej niż 10%. Wzrost sprzedaży w omawianym okresie zanotowano m.in. w działach: produkcja mebli (o 26,6%), produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 23,6%), pozostała produkcja wyrobów (o 18,6%), produkcja wyrobów z metali (o 15,3%), produkcja papieru i wyrobów z papieru (o 13,1%) oraz produkcja wyrobów farmaceutycznych (o 12,2%). Spadek sprzedaży wystąpił m.in. w działach: naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń (o 16,8%), produkcja maszyn i urządzeń (o 3,5%), jak również produkcja urządzeń elektrycznych (o 3,1%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2016	I-IX 2016	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m	105,4	103,2	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	105,7	103,6	86,7
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	100,5	104,8	15,8
napojów	100,4	94,5	1,1
papieru i wyrobów z papieru	113,1	103,8	1,8
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	109,8	110,2	5,1
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	107,1	106,2	3,7
metali	97,9	99,7	5,0
wyrobów z metali ^Δ	115,3	109,5	9,6
komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych ...	101,1	106,0	1,9
urządzeń elektrycznych	96,9	105,3	5,7
maszyn i urządzeń ^Δ	96,5	97,6	2,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	109,1	107,7	3,3

W porównaniu z sierpniem 2016 r. produkcja sprzedana przemysłu zwiększyła się o 8,6%. Wzrost sprzedaży miał miejsce we wszystkich sekcjach z wyłączeniem dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, we wrześniu 2016 r. była (w cenach stałych) o 0,8% większa niż rok wcześniej, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia (o 4,6%) i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto (o 3,7%).

W okresie **styczeń-wrzesień 2016 r.** produkcja sprzedana przemysłu wyniosła (w cenach bieżących) 62624,5 mln zł i wzrosła (w cenach stałych) o 3,2% w ujęciu rocznym. W przetwórstwie przemysłowym, którego udział w produkcji sprzedanej przemysłu wyniósł 86,7%, produkcja zwiększyła się o 3,6%.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) we wrześniu 2016 r. ukształtowała się na poziomie 1220,2 mln zł i była o 11,7% niższa niż w analogicznym miesiącu 2015 r. Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, była niższa niż rok wcześniej (o 12,3%), przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia (o 0,8%) i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto (o 5,1%).

Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących), stanowiącej 57,0% produkcji sprzedanej budownictwa, we wrześniu 2016 r. ukształtowała się na poziomie 695,4 mln zł i była o 15,7% niższa od uzyskanej rok wcześniej. Największy spadek produkcji odnotowano w dziale budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 34,1%).

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2016	I-IX 2016	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m	84,3	83,7	100,0
Budowa budynków	87,9	94,3	42,4
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	65,9	67,1	30,3
Roboty budowlane specjalistyczne	117,4	92,9	27,3

W okresie **styczeń-wrzesień 2016 r.** produkcja budowlano-montażowa wyniosła 5020,2 mln zł, co stanowiło 53,7% wartości ogółem produkcji sprzedanej budownictwa. W ciągu roku jej wartość spadła o 16,3%, a w jej strukturze największy udział miały podmioty należące do działu budowa budynków (42,4%).

***

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Według wstępnych danych³, we wrześniu 2016 r. **oddano do użytkowania** 1116 mieszkań, tj. o 26,5% więcej niż w analogicznym miesiącu ubiegłego roku. Wzrost liczby nowych inwestycji odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 215,8%), podczas gdy w budownictwie indywidualnym wystąpił spadek (o 10,3%). W pozostałych formach budownictwa mieszkaniowego nie oddano nowych mieszkań.

Mieszkania oddane w województwie małopolskim we wrześniu 2016 r. stanowiły 7,9% ogółu mieszkań oddanych do użytkowania w kraju.

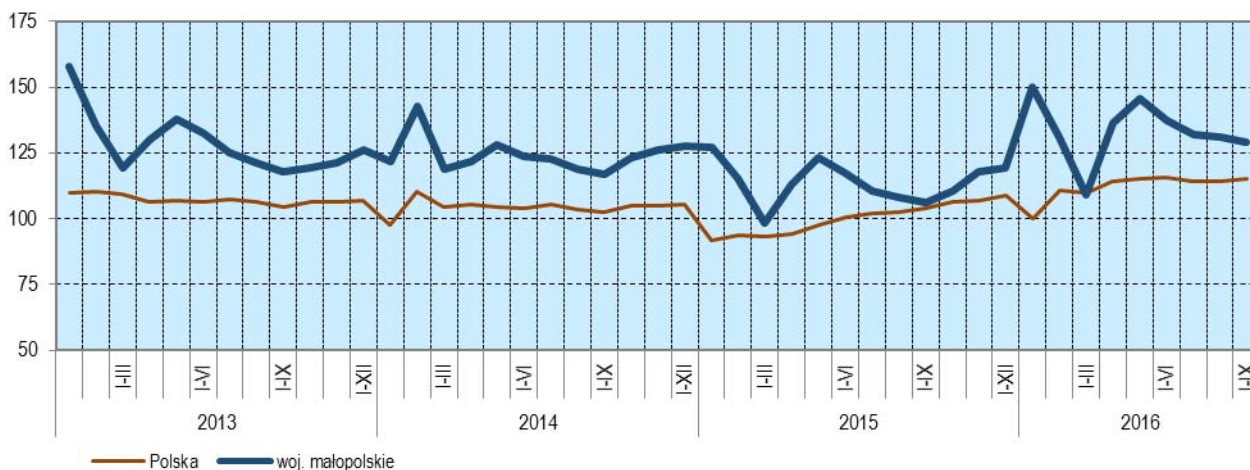
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie **styczeń-wrzesień 2016 r.** kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2015 = 100	
O g ó ł e m	12199	100,0	121,5	97,4
Indywidualne	5733	47,0	92,8	143,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	6201	50,8	163,8	56,8
Spółdzielcze	129	1,1	x	50,3
Komunalne	48	0,4	67,6	41,9
Spółeczne czynszowe	86	0,7	x	45,5
Zakładowe	2	0,0	50,0	142,0

W okresie **styczeń-wrzesień 2016 r.** oddano do użytkowania 12199 mieszkań, tj. o 21,5% więcej niż rok wcześniej, na co wpłynął wzrost (o 63,8%) nowych inwestycji w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

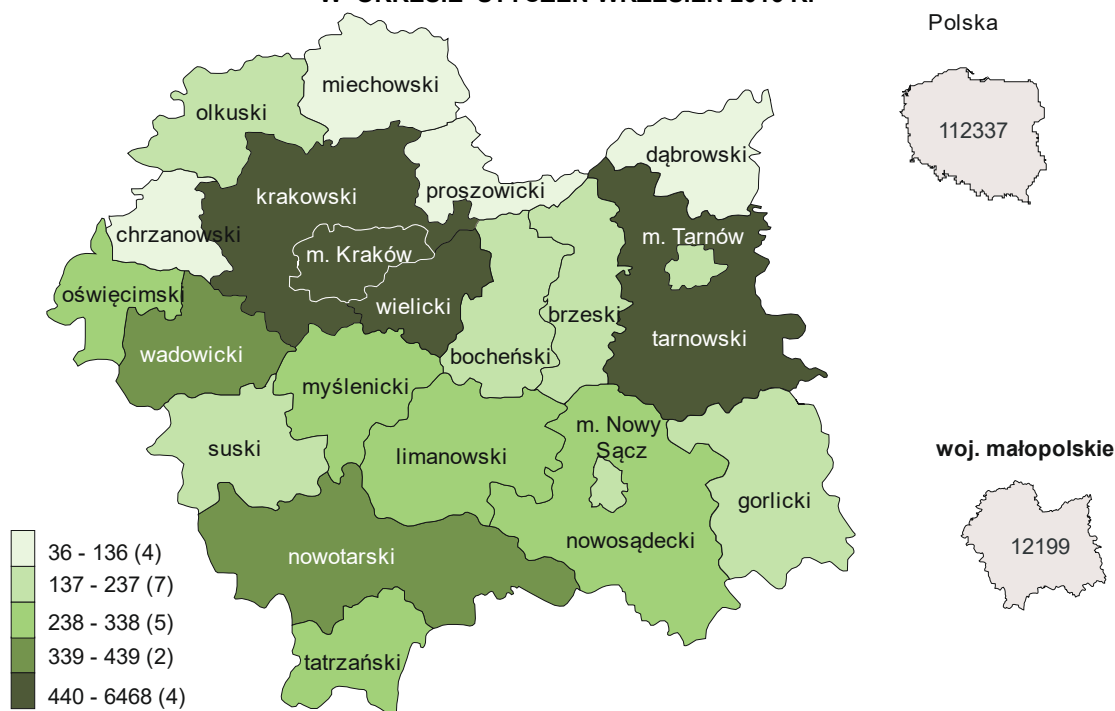
³ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

DYNAMIKA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA (analogiczny okres 2010 = 100)

Najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w Krakowie (6468), w powiatach: krakowskim (962), wielickim (539), tarnowskim (452), wadowickim (395), nowotarskim (366), limanowskim (314) i nowosądeckim (293), a najmniej w powiatach miechowskim (36) oraz dąbrowskim (77).

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE STYCZEŃ-WRZESIEŃ 2016 R.

W nawiasach podano liczbę powiatów.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień 2016 r. wyniosła 97,4 m² i była o 13,3 m² mniejsza niż w analogicznym okresie 2015 r.

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej oddano do użytkowania w powiatach: limanowskim (174,2 m²), suskim (161,3 m²), myślenickim (160,9 m²), nowotarskim (158,6 m²) oraz chrzanowskim (158,2 m²). Najmniejsze (poniżej 100 m²) wybudowano w Krakowie (59,2 m²) i Tarnowie (86,1 m²).

We wrześniu 2016 r. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę** 1738 mieszkań, tj. o 46,8% więcej niż w analogicznym miesiącu 2015 r., natomiast liczba **mieszkań, których budowę rozpoczęto** zmniejszyła się o 11,8% do 1648.

W okresie **styczeń-wrzesień 2016 r.** liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto, kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2015 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2015 = 100
O g ó ł e m	13718	100,0	104,7	13305	100,0	86,6
Indywidualne	7479	54,5	114,2	7066	53,1	99,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	6219	45,4	95,0	6122	46,0	75,4
Spółdzielcze	4	0,0	57,1	35	0,3	140,0
Komunalne	16	0,1	x	56	0,4	x
Spółeczne czynszowe	-	-	-	26	0,2	34,2

***

RYNEK WEWNĘTRZNY

We wrześniu 2016 r. zwiększyła się w ujęciu rocznym (w cenach bieżących) zarówno sprzedaż detaliczna (o 3,5%), jak i sprzedaż hurtowa (o 7,1%).

W porównaniu z wrześniem 2015 r. **sprzedaż detaliczna** (zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) była większa w 6 grupach. Wśród grup o największym udziale w ogólnej wartości sprzedaży wzrost wystąpił w grupach „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 26,4%) oraz „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 1,2%). Sprzedaż większą niż we wrześniu 2015 r. odnotowano również w grupach „meble, rtv, agd” (o 14,9%), farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (o 13,1%), „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 12,5%), a ponadto „włókno, odzież, obuwie” (o 0,8%). Spadek sprzedaży w ujęciu rocznym odnotowano w grupach „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 49,0%), „pozostałe” (o 2,4%), a także „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 0,3%).

Dynamika i struktura sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2016	I-IX 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m^a	103,5	102,6	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	126,4	119,8	12,6
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	101,2	91,7	13,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	99,7	98,7	41,2
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	51,0	79,5	2,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	113,1	113,1	5,3
Włókno, odzież, obuwie	100,8	113,7	8,1
Meble, rtv, agd	114,9	121,2	3,0
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	112,5	112,3	6,4
Pozostałe	97,6	95,4	6,4

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności - PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

W porównaniu z sierpniem 2016 r. sprzedaż detaliczna zwiększyła się o 2,7%. Wzrost sprzedaży odnotowano szczególnie w grupach „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 10,7%) oraz „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 9,3%).

Sprzedaż detaliczna w okresie **styczeń-wrzesień 2016 r.** zwiększyła się o 2,6% w ujęciu rocznym. Wzrost sprzedaży miał miejsce zwłaszcza w grupach „meble, rtv, agd” (o 21,2%) oraz „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 19,8%). Największy spadek sprzedaży odnotowano w grupie „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 20,5%).

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych we wrześniu 2016 r. zwiększyła się zarówno na przestrzeni roku (o 7,1%), jak i w relacji do miesiąca poprzedniego (o 1,7%).

W przedsiębiorstwach hurtowych omawiana sprzedaż wzrosła o 6,0% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego i o 0,8% w porównaniu z sierpniem 2016 r.

Sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych i w przedsiębiorstwach hurtowych w okresie **styczeń-wrzesień 2016 r.** zwiększyła się w skali roku odpowiednio o 5,6% i 4,5%.

***

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE													
A – 2015 r. B – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność (w tys. osób)	A	.	.	.	.	.	3370,7	.	.	.	.	.	3372,6
	B	.	.	.	.	.	3376,3	.	.	.	.	.	
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	439,5	441,2	441,7	441,7	440,7	439,7	440,7	440,8	441,5	442,4	443,6	443,4
	B	456,6	456,9	460,5	461,2	461,7	463,9	465,9	465,4	465,3			
poprzedni miesiąc = 100	A	101,3	100,4	100,1	100,0	99,8	99,8	100,2	100,0	100,2	100,2	100,3	100,0
	B	102,7	100,3	100,8	100,1	100,1	100,5	100,4	99,9	100,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	101,4	101,9	102,0	102,1	102,0	101,6	101,8	101,8	101,9	102,1	102,2	102,2
	B	103,7	103,6	104,2	104,4	104,8	105,5	105,7	105,6	105,4			
Bezrobotni zarejestrowani (w tys. osób; stan w końcu okresu)	A	145,8	146,4	142,2	135,2	128,6	122,6	119,7	118,1	117,3	115,6	116,9	119,6
	B	125,5	126,5	122,0	115,6	109,6	103,4	99,8	97,6	96,1			
Stopa bezrobocia ^b (w %; stan w końcu okresu)	A	10,1	10,1	9,9	9,4	9,0	8,6	8,4	8,3	8,3	8,2	8,2	8,3*
	B	8,6*	8,7*	8,4*	8,0*	7,6*	7,2*	7,0	6,8*	6,7			
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	4499	7141	8237	7652	8226	7753	7475	7782	7894	7017	5724	4504
	B	5501	9155	9966	9152	8341	10283	8709	9577	10110			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	47	37	29	25	23	18	19	18	18	22	25	40
	B	34	24	20	18	16	13	13	12	11			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A	3663,84	3724,28	4017,11	3856,22	3771,68	3820,12	3887,78	3813,93	3851,29	3888,97	3918,49	4120,70
	B	3848,55	3897,05	4238,07	4113,47	3962,59	4121,44	4058,32	4038,79	4091,76			
poprzedni miesiąc = 100	A	93,8	101,6	107,9	96,0	97,8	101,3	101,8	98,1	101,0	101,0	100,8	105,2
	B	93,4	101,3	108,8	97,1	96,3	104,0	98,5	99,5	101,3			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	104,8	106,6	105,9	106,5	105,2	105,3	106,2	105,5	104,8	105,2	105,8	105,5
	B	105,0	104,6	105,5	106,7	105,1	107,9	104,4	105,9	106,2			
Wskaźniki cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	98,4	.	.	99,1	.	.	99,5	.	.	99,6
	B	.	.	99,5	.	.	99,4	.	.	.	.	.	

a W przedsiębiorstwach z większą od 9 liczbą pracujących. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	Wskaźniki cen (dok.): skupu ziarna zbóż:											
poprzedni miesiąc = 100	A 109,6	99,8	96,5	119,7	84,0	96,9	103,0	103,3	103,9	97,4	100,6	100,8
	B 101,4	93,8	99,2	100,7	100,8	101,9	94,6	97,2	96,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 81,4	82,9	83,8	93,9	77,5	78,4	89,5	100,0	106,7	109,8	117,9	112,3
	B 103,8	97,5	100,3	84,4	101,3	106,6	97,9	92,1	85,8			
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):												
poprzedni miesiąc = 100	A 101,4	106,5	101,6	99,0	96,5	104,2	93,8	102,0	99,1	101,2	102,4	98,2
	B 103,3	90,8	96,4	107,4	104,2	95,5	97,9	98,9	104,4			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 94,5	101,1	106,0	102,8	99,9	105,4	100,1	104,2	102,0	109,3	114,9	105,4
	B 107,3	91,5	86,8	94,2	101,7	93,3	97,4	94,5	99,5			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:												
poprzedni miesiąc = 100	A 97,2	103,7	101,4	96,7	100,5	101,7	100,4	102,3	103,2	96,7	89,7	97,7
	B 100,4	105,0	103,2	100,2	102,1	112,2	107,8	104,1	98,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 81,6	93,2	87,0	85,3	81,1	82,7	80,4	83,7	90,6	119,0	87,6	90,7
	B 93,7	94,8	96,6	100,1	101,6	112,2	120,5	122,7	117,6			
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta	A 5,5	6,2	6,1	5,6	5,9	6,4	6,3	6,3	6,1	5,9	5,5	5,3
	B 5,5	5,9	6,2	6,4	6,1	7,2	7,4	8,0	7,7			
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych)												
poprzedni miesiąc = 100	A 94,7	104,2	118,0	91,9	99,7	102,3	102,5	87,6	112,9	100,8	101,3	91,2
	B 92,3	110,0	108,4	98,0	98,3	107,5	93,7	97,7*	108,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 99,3	107,1	108,9	103,6	101,2	103,9	101,4	102,9	98,5	98,6	108,1	102,9
	B 100,3	105,9	97,2	103,7	102,2	107,4	98,2	109,6*	105,4			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc = 100	A 36,8	126,4	116,0	109,7	108,5	128,2	89,4	106,8	105,9	100,9	95,7	127,2
	B 31,0	126,5	113,5	118,2	111,0	114,8	74,1	108,3	127,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 109,7	111,8	109,4	110,4	120,4	120,8	104,3	111,9	100,3	100,4	95,5	102,3
	B 86,2	86,2	84,4	90,9	93,0	83,3	69,0	69,9	84,3			

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE													
A – 2015 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
B – 2016 r.													
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	1599	2821	3753	5176	6364	7100	8068	9155	10037	11349	13183	14600
	B	1888	3193	4162	6261	7510	8310	9661	11083	12199			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	104,2	81,0	82,7	92,8	96,3	94,8	89,9	90,9	90,9	89,4	93,4	93,4
	B	118,1	113,2	110,9	121,0	118,0	117,0	119,7	121,1	121,5			
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	77,2	100,8	116,9	90,2	102,2	107,8	97,1	98,2	101,9	98,1	97,8	128,9
	B	68,8	100,9	118,7	95,0	102,4	109,0	92,0	101,5	102,7			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,0	101,3	109,3	99,1	103,1	106,4	106,4	105,3	101,9	102,8	106,3	108,6
	B	96,8	96,9	98,4	103,6	103,9	104,9	99,4	102,7	103,5			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b :													
brutto ^c (w %)	A	.	.	4,6	.	.	5,1	.	.	5,6	.	.	5,3
	B	.	.	7,2	.	.	7,0	.	.	.	.	.	.
netto ^d (w %)	A	.	.	3,7	.	.	4,4	.	.	4,9	.	.	4,7
	B	.	.	6,1	.	.	6,1	.	.	.	.	.	.
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^b (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	1437,9	.	.	3360,3	.	.	5281,2	.	.	8442,2
	B	.	.	1357,8	.	.	3098,2	.	.	.	.	.	.
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	98,9	.	.	106,5	.	.	105,8	.	.	110,5
	B	.	.	94,4	.	.	92,2	.	.	.	.	.	.
Podmioty gospodarki narodowej ^e (stan w końcu okresu)	A	356729	357318	357524	358491	359453	360853	361839	362906	363813	364912	364100	363883
	B	364357	365021	365737	366729	368085	367018	367729	368522	369501			
w tym spółki handlowe	A	32427	32755	33131	33438	33735	34012	34377	34647	34987	35331	35698	36083
	B	36366	36745	37119	37519	37872	38214	38512	38804	39108			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	4842	4844	4857	4960	4967	4973	4980	5037	5087	5091	5103	5112
	B	5319	5385	5439	5488	5539	5611	5666	5709	5780			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e Zarejestrowane w rejestrze REGON, bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.